

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 21 Mei

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Donnerdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel en bladzijde welke geene 5 regels beloopt, tegen 75 cents geplaatst, behalve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te 's Heerenbosch.

KERKELIJKE STAAT.

R O M E.

Z. E. de Kardinaal *della Porta Modiani*, Vikaris van Zijne Heiligheid, heeft eene notificatie bij gelegenheid der gewone processien op de kruisdagen bekend gemaakt. Namens den H. Vader noodigt hij de Geestelijkheid en het Romeinsche volk uit om hem te gebieden in deze dagen te vereenigen, ten einde God aan het hoofd der kerk eenen overvloed van hemelsche gunsten verleene om de Canonisatie der gelukzaligen *Liguori*, *Girolamo*, *Jean Joseph de la Croix*, *Pasieus de San Severini* en *Veronica Giuliani* uit te spreken. Om de geloovigen tot die gebieden aan te zetten heeft Zijne Heiligheid eenen aflat van dertig jaren verleend aan allen welke die processien zouden bijwonen en de kerken bezoeken. Op Hemelsvaartsdag heeft men zelfs dien aflat naar het voorschrift van Zijne Heiligheid kunnen verdienen.

Bij decreet van den 19 April heeft de H. Vader den Kardinaal *Spada* tot Rapporteur in de zaak der Zaligverklaring van den heer *de la Salle*, insteller der Broeders van de Christelijke scholen benoemd. Bij twee andere besluiten heeft de Heilige Vader bijzondere gunsten aan de congregatie der broeders verleend.

— Sisteren (den 1 Mei) de feestdag van den Koning der Franschen is in de kerk van den heiligen *Lodewijk* van Frankrijk eene plegtige Mis gezongen, en, behalve de leden der Fransche ambassade, merkte men op de ambassadeurs van Rusland, Napels en Sardinië.

ENGLAND.

LONDEN den 18 Mei.

In de zitting van het Lagerhuis van den 18 dezer heeft sir *Robert Peel*, daartoe door *Lord John Russell* uitgenoodigd, breedvoerige inlichtingen gegeven omtrent zijne handelingen tijdens hij door Hare Majesteit met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast was, en omtrent de redenen, die hem genoopt hadden, om de hem opgedragene taak onvoltooid te laten. Daardoor is ten volle bevestigd, hetgeen door de dagbladen berigt was, dat namelijk de pogingen van den heer *Peel* schipbreuk hadden geleden op de weigering der Koningin, om aan het verlangen van dien staatsman tot verwijdering van eenige der aanzienlijkste staatsdames toe te geven, een verlangen, waarvan de billijkheid, noodzakelijkheid en grondwettigheid door den heer *Peel* in het breede betoogd werd. Hij verklaarde, dat hij, in de tegenwoordige moeilijke omstandigheden tot het zamenstellen van een bestuur geraden zijnde, dien post aanvaard had alleen met den wensch om zijn vaderland van nut te zijn; dat hij zich de bezwaren, daaraan verknocht, geenszins had ontveinsd, vermits hij, bij den tegenwoordigen staat van zaken eene ontbinding des Parlements en de daardoor noodzakelijke nieuwe verkiezingen gevaarlijk achtende, ingezien had het tegenwoordige Parlement te moeten behouden, waaraan hij zich wel bewust was niet de meerderheid te hebben, en zulks terwijl de toestand van het land en van sommige zijner kolonien dringend voorziening en de daarstelling van hoogst gewigtige wettelijke bepalingen vereischten. Dat hij uit dien hoofde de toestemming van H. M. verzocht had, om eenige der dames, welke haar dagelijks omringen en door de naauwste banden van bloedverwantschap aan zijne staatkundige tegenpartijders gehecht zijn, door andere te vervangen, zoowel opdat daardoor aan de natie een bewijs van het volkomen vertrouwen zou gegeven worden, hetwelk ten minste de Koningin in hare nieuwe raadsliden stelde, en zonder hetwelk de heer *Peel* betwijfelde, dat het hem onmogelijk zou geweest zijn de andere veelvuldige hinderpalen te overwinnen, die hij wist te zullen ontmoeten, als opdat daardoor de middelrijke invloed zou worden gefruikt, welke de tegenpartij op het gemoed der Vorstin zou kunnen uitoefenen. De heer *Peel* verdedigde zich voorts met

warmte tegen de door sommigen hem aangewrevene beschuldiging, als of hij geëischt zou hebben, dat Hare Majesteit alle hare dames, en zelfs die, welke haar van der jeugd af omringd hadden, zou verwijderen; en betoogde, na den brief dien hij deswege aan Hare Majesteit geschreven had, te hebben voorgelezen, dat, bijaldien de Koningin zijn voorstel in dien zin opgevat had, zulks alleen aan het kwalijk verstaan zijner bedoeling kon worden geweten. De in zeer gematigde bewoordingen vervatte rede des heeren *Peel* werd met algemeene belangstelling aangehoord, en de spreker ontving van de verschillende zijden der vergadering menigvuldige blijken van achting.

Den volgende avond heeft de Hertog van *Wellington* in het Hoogerhuis soortgelijke inlichtingen gegeven.

FRANKRIJK.

PARIS den 18 Mei.

De Koning heeft eene som van 10,000 franken ter ondersteuning der families van de nationale garde en militairen, die gesneveld of geblesseerd zijn geworden in de ongelukkige dagen van den 12 en 13 Mei jl. toegekend. De Koningin en de Hertog van Orleans hebben mede 4000 fr. H. K. H. *Marianne Adelaide* 2000 fr. gegeven, te zamen 20,000 fr. die in handen van den Generaal *Gerard* gesteld zijn.

— De Maarschalk *Oudinot* Hertog van *Reggio* is, tot groot kanselier van het legioen van eer benoemd.

— De arrestatien gaan nog voortdurend voort, heden morgen zijn 52 personen van het hôtel der prefecture naar de Conciergerie overgebracht, die daar in werking.

— Mgr. de aartsbisschop is saterdag met eene zware verkoudheid bezet; die hem verhindert het H. Sacrament des vormsels in de onderscheidene parochien waarmede hij begonnen was uit te reiken en heeft daartoe Mgr. den bisschop van *Beauvais* doen uitnoodigen om zulks voor hem waartenemen, die dan ook met alle bereidvaardigheid in weerwil van zijne hooge jaren, aan het verzoek van den aartsbisschop heeft willen voldoen.

— Het getal protestantsche kerken neemt jaarlijks in de hoofdstad toe. Volgens het dagblad *l'Europe protestante* zijn te Parijs 11 kerken of Fransche tempels, 2 Duitse 5 Engelse en 3 Amerikaanse.

— De volmaakste rust heeft niet opgehouden in geheel Frankrijk te heerschen.

De telegrafische depeches, welke gisteren ontvangen zijn, melden dat in alle onze grootste steden de diepste rust heerschte. De tijding van de zamenstelling en benoeming van het nieuw ministerie heeft een einde aan de algemeene bezorgdheid gegeven en is overal met de levendigste geestdrift ontvangen. (*Moniteur*)

— De Koning heeft eenen brief van Z. K. K. H. den groothertog van Toskane ontvangen, houdende kennisgeving der geboorte van eenen Prins, zoon van Z. K. K. H. en Mevrouw de Prinses *Maria Antoinetta* der beide Siciliën.

— Het onderzoek in de zaak van den laatsten opstand wordt met allen spoed voortgezet, vele beschuldigten zijn los gelaten en vrij voeten gesteld.

— Volgens een telegrafisch berigt uit *Bajonne* van den 15 was *Guardamino* in de magt van *Raparero* met 3000 krijgsgevangenen gevallen.

Guardamino is een klein dorp gelegen op een berg bij *Samale* op welker top de Carlisten verschandsingen hadden gemaakt, waar in een groot gedeelte van hun leger verbleef.

— Bij Decreet van den 10 heeft de Koningin van Spanje het ontslag van den Heere *Pitta Pizarro*, *Chacon* en *Hompanera* genomen, en benoemd om dezelve te vervangen *par interim* de heeren *Vigodet*, *Arrago* en *José Ferraz*.

— De Heer *Fagel* ambassadeur der Nederlanden heeft de eer gehad van bij den Koning te worden toegelaten.

— Op voorstel van den heer *Cubières* gewezen minister van oorlog is op den 11 dezer door den Koning goedgekeurd, het oprigten van een *Arabische kollegie*, te Parijs, in hetwelk de jonge Arabieren, welke familie zullen zonden verlangen, allen worden opgevoed. Uit eerbied voor de *godsdienstige vrijheid* voor die kinderen zullen godvruchtige mannen hunner natie gekozen worden. Het doel is mede om Arabieren naar Frankrijk te lokken en men moet derhalve hun al de waarborgen verschaffen, die zij zouden kunnen verlangen. Voor die Godvruchtige mannen hunner natie zal het welligt moeilijk zijn hunne leerlingen van de Christelijke beschaving die van het heidendom niets te vreezen heeft, terug te houden en voor hen zelve zal dit niet minder moeilijk zijn.

— Ten gevolge eener gehoudene retraite in Artois hebben vele bekeeringen onder de Catholijken plaats gehad. Bij die gelegenheid zijn eene protestantsche dame die tot eenen verhevenen stand behoort, mevrouw de baronesse *d'Ordre* en mevrouw de *Bresson* tot den schoot der Catholieke kerk teruggekeerd.

BELGIE.

BRUSSEL den 18 Mei.

De uitwisseling der ratificaties van het vredesverdrag zal naar men verzekerd op het bepaalde tijdstip dat is tegen het einde dezer maand plaats hebben. Mededeelingen van de zijde der kabinetten waarborgen thans de vervulling dezer finale formaliteit.

— Indien de onderhandelingen tussehen de stad Brussel en het Gouvernement vóór de sluiting der tegenwoordige zitting niet tot een einde gebragt zijn, zullen dezelve onbepaaldelijk om deze redenen uitgesteld worden: Vooreerst zal de heer *Fallon* een der gekozen Commissarissen door het Gouvernement, te Utrecht zijn; ten tweede zal een credit voor den staat moeten geopend worden bij eene wet, hetgeen bij afwezigheid der kamers niet zal kunnen geschieden. Men verzekert dat in weerwil van den staat van verlegenheid, waarin de stad zich bevindt onlangs aan de regering de noodige kapitalen tegen vijf ten honderd zijn aangeboden om de achterstallen bij te betalen. Wij zien geene redenen die zich tegen een dergelijk aanbod kunnen verzetten. (*Commerce Belge*).

— In de Parijsche dagbladen leest men dat men aldaar den zogenaamden *Pornin*, bijgenaamd het *Houten been*, gearresteerd heeft als beschuldigd van deel aan den laatsten opstand genomen te hebben. Deze *Pornin* is een persoon die vroeger geweigerd is geworden om in België te verblijven.

— De beraderingen over het ontwerp van wet betrekkelijk de Schelde hebben alhier vele kooplieden en reeders uit Ostende, Brugge en Gent gelokt, welke menigvuldige bijeenkomsten met de afgevaardigden uit de beide Vlaanderen hebben gehad. Van hunne zijde doen de Antwerpenaars ook vele pogingen.

— Brieven uit Rotterdam melden dat zoodra de betrekkingen tussehen Holland en Belgie op eenen vreedzamen voet zullen gebragt zijn, er tussehen die stad en Antwerpen eene dienst met eene stoomboot voor reizigers en koopwaren zal worden aangelegd. De ondernemers voorzien reeds eene groote mededinging, waarvan de goed koop prijs het eerste gevolg zal zijn.

— De laatste berichten uit Constantinopel melden dat, hoezeer de Sultan door de rapporten van zijnen luitenant *Hafiz-Pacha* ontmoedigd is geworden, echter het er verre van af is om de vrede tussehen Egypte en Turkeije te waarborgen.

— Uit Weenen wordt van den 8 dezer gemeld.

Skrzynecki zal niet te Praag noch zonder eenig toezigt, hetgeen men hem had aangeduid, terugkeeren, even min zal hij in Belgie blijven; men twijfelt of hij wel genoegzame middelen bezit om zich te Londen te vestigen; in gexal hij zich naar Amerika mogt begeven, zou *Leopold* zijn pensioen in eens met eene groote somme gelds afkopen.

Heden heeft men eene nieuwe afdeeling van den ijzeren spoorweg van het noordelijk gedeelte die thans tot Durnkrut, zeven mijlen van hier zich uitstrekt, geopend.

— Onderscheidene kooplieden en reeders hebben een verzoekschrift aan de kamer der vertegenwoordigers ingediend, strekkende om hunne toestemming aan het ontwerp van wet door het gouvernement aangeboden en door de Centrale Sectie nopens de vrijmaking van den tol op de schelde en het kanaal van Ternuzen voor de schepen van alle natien, te geven.

— De Koning heeft achtereenvolgens eene deputatie uit de stad St. Hubert, den Generaal *Magnan* en den graaf de *Lalaing*, zaakgelastigde te Madrid, in een afscheidsgehoor ontvangen.

— Volgens zeker dagblad worden de regerende Hertog van Saxe-Coburg en zijn Zoon, alsmede de hertog van Württemberg alhier verwacht.

— Eene Commissie zamengesteld uit 14 leden is daargesteld om overtegaan tot de voorbereidende werkzaamheden der liquidatie, die tussehen Holland en Belgie moet plaats hebben. Onder het getal der Commissie tellen de heeren *Fallon*, lid van de kamer der vertegenwoordigers, *L. Duja*, Secretaris Generaal bij het departement van infantie; *Tais*, Administrateur der registratie van de Kerkhoven, directeur der administratie over de openbare Schatkist; *van Caillie*, directeur der registratie in de provincie Luxemburg, enige leden van de kamer der vertegenwoordigers en andere notabelen. (*Observateur*).

— Algemeen wordt gesproken van den Heer *Raikem* president der Kamer voor den post van minister van justitie. Voorstellen zijn reeds aan het Gouvernement gedaan, doch het schijnt dat de heer *Raikem* de meeste kans heeft; men zal het einde der zitting afwachten alvorens zijne benoeming bekend zal worden gemaakt.

— Zijne Emin. de Kardinaal aartsbisschop van Mechelen, die thans in zijn bisdom eene reis doet, is van hier met eene rijk gewapende koets met vier paarden bespannen, vertrokken; gedurende zijn verblijf in deze hoofdstad is Z. Em. in het hôtel de *Keizerlijke kroon*, gelogeerd geweest. De Kardinaal aartsbisschop heeft alhier het instituut van doofstommen en blinden bezocht. Na den H. dienst aldaar gedaan en het H. vormsel aan de jeugdige doofstommen en blinden toegediend te hebben, heeft de Kardinaal eene treffende toespraak gedaan over het geluk hetgeen zij hadden eene opvoeding te genieten, die hun in staat stelt om later in hunne behoeften te voorzien.

De Kardinaal aartsbisschop, heeft Pater *Bernardin*, overste van dit gesticht, geluk gewenscht en zich langen tijd met den heer *Rodenbach*, een der ijverigste voorstanders dezer weldadige instelling geluk gewenscht.

— Uit Sas van Gent vernemen wij dat men aldaar even als in andere plaatsen van het Staats Vlaanderen met den besten geest jegens de Belgen en vooral jegens de Vlamingen beziel is. Verlangend is men de oude handelsbetrekkingen met Belgie hersteld te zien en men kan thans vrijelijk uit onze provincie vertrekken zonder van paspoorten voorzien te zijn. Men vordert alleen passen van personen wier zedelijkheid verdacht is.

De oorlogstoerustingensedert 1830 ter verdediging dezer stad worden weggebroken, welke weldra het aanzien zal hebben, hetwelk dezelve vóór den Belgisch en opstand had. De artillerie welke in het 5e district van Zeeland geplaatst was, is naar Neuzen overgebragt.

— Sedert de aanneming der 24 artikelen, zijn eenige Belgische dagbladen dikwijls opgevuld met klagten over de militaire inkwartiering in de dorpen, terwijl het kamp van Beverloo bijna ledig is. De minister van oorlog is daarover zelfs in de kamer der vertegenwoordigers aangevallen, die, toestemmende dat behalve de last en de onvrijheid in de huizen door militaire intgering, bij de duurte van alle levensbehoefden, daarop veel wordt toegegeven, zich heeft traachten te verdedigen, vooreerst door voor te geven dat detroepen zoo veel mogelijk verspreid zijn geworden, maar voornamelijk door de verzekering dat, zoodra bij de wetgevende kamers autorisatie tot het teekenen der 24 artikelen aan het gouvernement verleend was, men die teekening zelfs niet heeft afgewacht, maar dat er dadelijk orde gesteld was, om de manschappen der reserve, die in Januarij waren opgeroepen, naar huis te zenden en dat door het aanhoudend verleenen van verloven de armée spoedig tot eene aanzienlijke vermindering zal gebragt wezen, met welke verklaring en verzekering de leden hebben genoegen genomen.

NEDERLANDEN.

'SHERTOGENBOSCH, den 21 Mei.

Sedert de laatst gedane bekendmaking (Staats-Courant van den 29sten April 1839), zijn door de belanghebbenden gellgt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen.

Een octrooi, in dato 13 Januarij 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af 20 November 1837, verleend aan de *Leutre de Gueymard*, domicilium verkozten hebbende bij *Luden* en *Poel* te *Amsterdam*, op de invoering van een nieuw toestel van smelting tot het fabriceren van kaarsen.

Een octrooi, in dato 13 Januarij 1839, voor den tijd van vijftien jaren, van af 17 April 1837, verleend aan *Miles Berry* te *Londen*, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck* te *Amsterdam*, op de invoering der uitvinding van zeker mastiek of cement, geschikt om onderscheiden kleuren aan te nemen, welke tot verschillende einden kan gebezigd worden.

Een octrooi, in dato 15 Januarij 1839, voor den tijd van tien jaren, van af 15 Julij 1838, verleend aan *Pottel* te Parijs, domi-

cilium verkozen hebbende, bij de *Boekereste's* Gravenhage, op de invoering van een nieuw zamenstel van molensteenen tot het malen en breken der granen.

Een octrooi, in dato 22 Maart 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. M. Aulnette* te Parijs, domicilium verkozen hebbende ten kantore van de Procureurs *T. en E. J. Asser* te Amsterdam, op de invoering der vervaardiging van gesponnen glas, en van deszelfs gebruik voor weefsels, hetzij alleen, hetzij verenigd met zijden, wollen, of andere gewezen stoffen:

Een octrooi, in dato 3 April 1839, tot December 1847, verleend aan *J. Muston* te Haarlem, op de uitvinding van verbeteringen door hem aangebragt aan de nieuwe wijze om loodwit te vervaardigen, waarvoor aan hem in dato 4 April 1834 een octrooi van invoering is verleend voor den tijd van vijftien jaren, van af December 1832.

Dit octrooi is verleend onder voorwaarde, dat de geoctrooieerde gehouden zal zijn, om, aan elk Nederlander binnen eene maand, na dat hij daarom aanvraag zal hebben gedaan mededeeling te doen van de geoctrooieerde verbeteringen, met vergunning om daarvan gebruik te maken, zulks tegen betaling aan den geoctrooieerden, gedurende den tijd van het voormeld octrooi, van de helft der zuivere winst, welke door het aanwenden van de bedoelde nieuwe wijze om loodwit te vervaardigen, en van de thans geoctrooieerde verbeteringen, boven de gewoonlijk in gebruik zijnde wijze, zal worden verkregen op het loodwit, dat vervaardigd zal worden door dengene die de mededeeling bekomen heeft; zullende, wanneer omtrent die betaling aan den geoctrooieerden eenig verschil mogt ontstaan, alle betwistingen deswege worden onderworpen aan de beslissing van het Departement van Binnenlandsche Zaken, alles onder bezwaar voor den geoctrooieerden, indien hij aan de verplichting tot mededeeling niet mogt voldoen, van het octrooi te zien vervallen verklaren, en de daarin beschreven verbeteringen te zien openbaar bekend maken.

Een octrooi, in dato 8 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Schaap Spoelstra* en *T. Smeeding* te Leeuwarden, op de uitvinding van een toestel, door middel van welken zij de bij de wet van den 26 December 1833 aangeduide turfsoorten, ieder naar gelang van de deugd zijner grondstof, eene drie en viervoudig verhoogde waarde kunnen geven.

Een octrooi, in dato 9 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *H. Remmers* te 's Gravenhage, op de invoering van een nieuw werktuig, dienende tot het maken van steenen.

Een octrooi, in dato 11 April 1839, voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. Burnett* te Londen, domicilium gekozen hebbende bij mr. *J. W. Geelen* Advocaat te Gravenhage, op de invoering van middelen, geschikt om onderscheiden dierlijke en plantaardige zelfstandigheden (haarstoffen, touwwerk, hout, enz.) voor bederf en vergaan te bewaren.

— Z. M. heeft den Heer *mr. J. J. Loke*, lid der arrondissements-regtbank te Breda, benoemd tot schoolopziener in het 9de school-district en lid der provinciale commissie van onderwijs in Noord-Brabant.

Bij koninklijk besluit is tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Geldrop (prov. Noord-Brabant); in plaats van *M. W. Pastoors*, die tot andere functien is overgegaan, benoemd *E. M. van Mattemburgh*, thans surnumerair der belastingen in de provincie, met bepaling dat van die ontvangst, te rekenen van Januarij aanstaande, zal worden afgescheiden de gemeene Zes Gehuchten gevoegd bij het kantoor der zelfde middelen van Heeze en Leende.

— Aan de regering te Maassluis is uit de kas der Nationale Nijverheid eene som van f 9000 verstrekt, tot het daarstellen eener gelegenheid voor den aanbouw van groote zeeschepen.

— Men meldt van Scheveningen, dat door een visscher op de hoogte van Textel opgevischt en te Scheveningen aangebragt zijn 16 halen beschadigde hop, terwijl hij nog eene menigte dergelijke palen drijvende heeft gezien, die hij niet heeft kunnen innemen.

— Woensdag is van de werf *de Eendracht*, te Schiedam, met het beste gevolg van stapel geloopt het door de scheepsbouwmeesters *C. Gips* en *Zonen* gebouwde fregatschip *Delft* groot 600 lasten, bestemd voor de vaart op Oostindie, en gevoerd zullende worden door kapitein *B. J. Muller*.

— Laastleden zaterdag heeft het provinciale hof van Gelderland, te Arnheim, uitspraak gedaan in de zoo veel gerucht makende zaak van *Martinus Zoeren* en denzelven schuldig verklaard aan doodslag, zonder voorbedachten rade gevolgd door diefstal op den openbaren weg na reeds wegens misdaad te zijn veroordeeld geweest, en mitsdien tot de *afstraf* veroordeeld. Na deze gewigtige verwijzing heeft de heer President van het hof den veroordeelde hartroerend toegesproken, welker woorden, vol van aandachtiging, op de gemoederen der aanwezigen den diepsten indruk hebben gemaakt. Het is te verwachten dat gen. *Zoeren* zich te-

gen dit arrest insgelijks in Cassatie zal voorzien of om gratie bij Z. M. den Koning smeken. Iets toevallig is opgemerkt geworden, dat daags voor Sinksen in den afgelopen jare de manslag en diefstal op den openbaren weg hebben plaats gehad en juist ook daags voor Sinksen van dezen jare het tweede doodvonnis tegen *Martinus Zoeren* is uitgesproken.

In een onzer vorige nummers hebben wij gesproken over de vereeniging der vereenigde Grieken, of Catholijken, met de niet vereenigde Grieken, of schismatieken, die op het punt is in Rusland door de handelingen van het Gouvernement plaats te hebben. De volgende brief uit St. Petersburg van den 24 April bevestigt maar al te zeer deze betreurenswaardige tijding. Zie hier dezelve zoo als die in de *Luniviers* gevonden wordt.

„ De kerkelijke zaken der geloofsbelijdenis van de niet vereenigde Grieken (of Catholijken, die tot hiertoe door twee verschillende afdelingen van het Synode des Keizerrijks beheerd werden, zijn voortaan onder de administratie derzelfde afdeling vereenigd.

„ De Keizer willende een *Opperste Hoofd* voor den Roomsch-Catholijken godsdienst ten gevolge eener ordonnantie op de regeling der kerkelijke administratie dier geloofsbelijdenis benoemen, en zijne bijzondere welwillendheid jegens den president van het Roomsch Catholijk Kollegie, den Bisschop *Ignatius Paulowski* voor zijne nuttige diensten, welke hij gedurende eene lange reeks van jaren aan den staat bewezen heeft, aan den dag leggen, heeft Z. M. hem benoemd tot *aartsbisschop van Mohilew* en *metropolitaaan over al de Roomsche Kerken van Rusland*.

„ Te gelijker tijd met deze benoeming zijn de inkomsten door den staat voor het Roomsch-Catholijk Kollegie van 21,165 op 51,150 roebels gebragt. De President van dit Kollegie, aartsbisschop *Paulowski* trekt daarvan jaarlijks 6000 roebels, een ander lid ook een Bisschop 4000; een ander prelaat 3000 en elk der zes andere leden 2500 roebels.

STATISTIEKEN.

In 1791 telde Ierland 4 miljoen 200,000 inwoners. Op dit oogenblik bedraagt deszelfs bevolking ongeveer 9,000,000 zielen. Ierland is, gelijk men weet, een schuin of langwerpig vierkant van eenen genoegzaam regelmatig vorm. De voornaamste steden zijn op de kust, zoo als Londen met 200,000 zielen, Cork met 107,000, Limerick met 67,000, Belfast met 53,000 zielen; vervolgens Waterfort, Drogheda, Sligo enz. In het binnenland zijn de steden minder bevolkt; men merkt echter op de stad Kilkenny met 24000 inwoners.

De laatste belangrijke maatregel waarmede de Engelsche kamers zich ten voordeele van Ierland hebben bezig gehouden bestaat in het daarstellen, ten koste van den staat, van een stelsel van ijzeren spoorwegen volgens een vooraf beraamd plan door eene administratieve commissie daartoe benoemd. De ijzeren spoorwegen zullen zich in twee groepen verdeelen, de eene ten noorden, de andere ten zuiden van Dublin, waardoor men met alle steden zal kunnen Corresponderen. De eene groep zal 112 mijlen en de andere 76 mijlen lang zijn, hetwelk eene uitgestrektheid van 188 uren oplevert.

MENGELWERK.

Een Amerikaansch dagblad, *The Catholic Miscellany*, meldt dat door Mgr. den bisschop van Kentucky bij den Heiligen Stoel aanzoek is gedaan om zijnen zetel van Bardstown naar Louisville over te brengen. Deze laatste stad is van veel meer belang, zoo door derzelver ligging als handel. Zij heeft twee steenen kerken, welke door vier priesters bediend worden, en twee liefdadige gestichten. Indien het bisdom naar die plaats wordt overgebragt, zal er ongetwijfeld eene Catholijke kerk worden gebouwd, welke een gedenkstuk van den ijver der Catholijken en een Sieraad hunner kerk zal zijn.

Den 11 Februarij is de kerk van den H. *Joseph* te Philadelphia door Mgr. *Kenwyk* Coadjutor en administrator van het bisdom gewijd. Mgn. *Conwell*, bisschop titularis, alsmede Mgr. *Hughes*, Coadjutor van New-York, pater *Mulledj*, provinciaal der Jesuiten, veertien geestelijken uit de onderscheidene kerken der stad en tien studenten uit het seminarie van St. Carolus, waren daarbij tegenwoordig. Na het evangelie deed Dr. *Hughes* eene op deze pleg-

tigheid toepasselijke prediking. Des avonds werden de Vespers gezongen en was de kerk met Gaz verlicht. Dit is de eerste reis dat men in Amerika dit middel van kerkverlichting gebezigt heeft.

De kerk is 75 voeten lang, 65 voeten breed met een plat smaakvol plafond 35 voeten hoog. In de Groote en zij-beuken zijn 104 banken. De galerijen kunnen 400 personen bevatten, en worden door kolommen van de Ionische orde ondersteund.

Het hoog Altaar is aan den H. Joseph toegewijd, dit stuk is uit Carrarisch en Egyptisch marmer even als het tabernakel.

Wanneer men den tegenwoordigen staat vergelijkt met de vroeger bestaande hinderpalen, moet men zich gelukwenschen met de gelukkige veranderingen, welke ten opzichte der Catholijken hebben plaats gehad.

ADVERTENTIEN.

*** Door Gods goedheid beviel heden, zeer voorspoedig van een Welgeschpen Z O O N, **AMALIA J. DE JONGE** Geliefde Echtgenoot van **J. KANN.** 's Bosch den 18 Mei 1839.

*** De Notaris **J O H. D E B E R G H**, te 's Hertogenbosch, zal aldaar in de Postelstraat in het Logement het **Oud-Keizers Hof** op Vrijdag den 24 Mei 1839, des morgens ten 11 ure precies, verkoopen.

Twee zeer goede Bruine **M E R R I E P A A R D E N**, een Wagentje geschikt voor een en twee Paarden, eene zeer fraaije fourgon, eene Caricle, voorts paardentuigen van allerlei soort, **S T A L** gereedschappen. enz.

*** De Notaris **J O H. D E B E R G H**, te 's Hertogenbosch, zal aldaar op de smalle Haven omtrent de Asch-Schuur op Zaterdag den 25 Mei 1839, des morgens ten 10 ure verkoopen:

Eene buitengewoon groote partij zeer goed **T I M M E R H O U T**, van allerlei soort, zwaarte en lengte, waaronder ook eene partij wagenschot.

GELIJKENING VAN HET KONINGRIJK POLEN.

VAN 150 MILLOEN

gewaARBORGD door **Z. M. den Keizer aller Russen.**

De terugbetaling van het loopende jaar bestaat uit 70 Serien, houdende ieder 100 Obligatiën, die de volgende premien zullen verkrijgen:

1 van 1000,000; 1 van 300,000; 2 van 150,000; 6 van 25,000; 8 van 14000; 12 van 7000; 20 van 4200; 100 van 2500; 150 van 2100; 200 van 1500; 1000 van 950; 5,500 van 750.

De trekking der Serien zal den 1 Junij plaats hebben, die der Obligatiën den 1 Julij 1839 te Warschau, openbaar in tegenwoordigheid der autoriteiten.

Men kan zich bij den ondergeteekende **Gedeeltelijke Bons** voor het remboursement van dit jaar verschaffen met volle recht op al de hierboven aangeduide premien tegen den prijs van 40 franken het stuk.

Idem met afstand van de minste winst tegen den prijs van 20 franken.

Wanneer zes Bons in eens genomen worden zal eene zevende gratis worden afgeleverd!

Het Bulletin der Serien en obligatiën ter remboursiering zal aan de personen die zich regtstreeks adresseren worden toegezonden.

HENRI REINGANUM.

Bankier en Ontvanger Generaal te
Frankfort aan den Mein.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

BEURS VAN AMSTERDAM

Heden, Zaterdag, 18 Mei 4½ Ure

Werk. Sch. 2½ pCt. 55½ Dito. 5 pCt. 102½, 1½ Kansbilletten
27½ Am. Synd. 4½ pCt. 95½ Dito. 3½ pCt. 80½ Handelsm. 182½
Oost-Indie. 5 pCt. 99½ Haarl. Dito. 112, ½ Ardeins van 85 p. st.
18½ Columb. 19½

Te 's Hertogenbosch bij **D. A. A. DE ROOIJ**, Boek- en Courantdrucker.

Latere Berigten

PARIS, den 19 Mei

T E G R A F I S C H E D E P E C H E.

De Prefect der monden van den Rijn aan den Minister van Binnenlandse zaken.

De Kardinaal **Mesch** is den 13 des morgens ten vijf ure overleden.

De Kardinaal **Mesch**, oom van den Keizer van 's moeders zijde Aartsbisschop van Lyon, was te Ajaccio den 3 Januarij 1763 geboren; hij was de hertog maar dan 76 jaren oud. **Pius VII** had hem in 1803 tot het kardinaatschap verheven.

Hij was een eenvoudige man en wist onder het Keizerrijk zijne waardigheid te behouden en stelde veel prijs op het Romeinsche purper. De Kardinaal **Mesch** had een schatrijk fortuin na, de beste galerij van schilderijen die in de wereld bekend is. Door zijn overlijden is het aartsbisdom van Lyon opengevallen.

— Heden bij de opening van de zitting der kamer heeft de heer **Sauzet** bij het in bezit nemen van den voorzitterstoel de volgende redevoering uitgesproken.

Mijne Heeren! uw welwillend vertrouwen heeft mij tot eene hooge eer verheven, hetzelfde legt mij ook moeilijke pligten op.

Met op dezen voorzitterstoel plaats te nemen, die door zoo veel parlementairen roem versierd is, hervind ik levendig de overlevering dier uitstekende hoedanigheden, die ik mij niet veroorloof te zullen kunnen bereiken.

Ik hoop ten minste dat de kamer in mij eenen volhardenden ijver voor het behoud zijner regten en de handhaving zijner regelen, eene standvastigheid en gestrenge onpartijdigheid zal vinden die de pogingen van allen zal gemakkelijk maken.

De kamer zal mijne taak meer verlichten. Te midden eener lange en smartelijke crisis heeft zij door de wijsheid harer werking bewezen hoezeer zij de behoeften tot rust en vastheid gevoelt die thans in het land heerschen.

Zij zal deze edele zending van vrede en werkzaamheid voortzetten, welke de wenschen van Frankrijk aan haar toevertrouwen. De vorige kamers hebben gewichtige staatkundige vraagpunten opgelost. Vele onderwerpen tot geschil zijn verdwenen; de gevoelens zijn elkander genaderd.

Deze nadering moet die der gemoederen ten gevolge hebben. De kamer kan hiertoe veel medewerken. Het land heeft éénheid nodig. Deze gevestigde éénheid gegrond op het verbond der beginselen van orde en edelmoedige denkbeelden, kan alleen hare rust verzekeren en hare toekomst vruchtbaar maken. Zij zal aan de kamer eene nieuwe kracht geven en den troon en deinstellingen, welke Frankrijk gesticht heeft, op eenen vasten zuil estigen.

— Het ministerie in Spanje is nog niet ten volle. Algemeen geloof men dat de opvolger van den heer **Pizarro**, de heer **Domingo Jimenez** zal wezen. Den 12 was hij in de beraadslagingen van den raad tegenwoordig. De keuze der kroon voor het ministerie van binnenlandse zaken is nog altijd wettelijk. Wel onderrigte personen vermoenen dat het moeilijk zal zijn een coalitie ministerie dat vast en duurzaam is, daar te stellen zonder den invloed der twee notabiliteiten de heer **Isturitz** en **Gaviria**.

— De Parijsche Correspondent van den **Times** heeft betrekkelijk de onlusten die aldaar hebben plaats gehad geschreven, dat Prins **Louis Napoléon** daarin betrokken was en dat deze poging in zijn belang had plaats gehad.

De Prins heeft dien ten gevolge niet alleen aan dit dagblad maar ook aan andere den volgenden brief in het Fransch geschreven, welken wij vertaald mededeelen.

Londen den 17 Mei. 1839.

Mijn Heer.

Ik zie met smart door uwen Correspondent uit Parijs dat men op mij de verantwoordelijkheid van den laatsten opstand wil werpen. Ik reken op uwe dienstvaardigheid om deze aantijging op de formeelste wijze te willen tegenspreken. De tijding der bloedige looneelen heeft mij even zeer verrast als getroffen.

Indien ik de ziel der zamenzwering was, dan zou ik ook het hoofd op den dag des gevaars zijn en na eene nederlaag zou ik zulks ook niet ontkennen. (Get.) **Napoléon Louis Bonnaparte.**

BRUSSEL, den 20 Mei.

Zaterdag heeft alhier eene tweede bijeenkomst der hoofd-Commissie tot liquidatie onder het voorzitterschap van den minister van financiën plaats gehad en waarbij de ministers van Oorlog van binnenlandse zaken en openbare werken zijn tegenwoordig geweest.

— Men verzekert dat de hertog **Alexander** van Württemberg, schoonzoon van **Z. M. den Koning der Franschen** zich reeds op zaterdag op het kasteel van Laeken bevindt.

— Uit Weenen wordt van den 11 Mei gemeld:

Men verzekert dat het bezoek van den regerenden Hertog **Ernest** van Saxon Coburg niet alleen ten doel heeft om zijner broeder te zien, maar om de geschillen die tusschen België en Oostenrijk, gerezen zijn uit den weg te ruimen. De Hertog moet namens zijner broeder **Leopold** verzekerd hebben, dat de generaal **Skrzynecz** welke België zal verlaten om zich naar Engeland te begeven.

Hertog **Ernest** heeft, gelijk men weet, eene reis naar Italië ondernomen en besloten zich naar Londen te begeven, om het huwelijk van zijnen zoon Prins **Albrecht**, met de Koningin **Victoria** te sluiten.

De Hertog **Ferdinand** van Saxon-Coburg, broeder van den regerenden hertog vertrekt morgen insgelijks naar Londen van waar hij een bezoek aan zijnen zoon, den prins regent van Portugal, te Lissabon, zal geven.